

מיפוי המבחן בעברית לכיתה ב, תשע"ו (2016)

תיאור המבחן

בפתח המבחן יש שאלון קצר לתלמיד, שבו משפטים העוסקים בתפיסה העצמית של התלמיד את יכולתו בקריאה ובכתיבה. במבחן שני חלקים: חלק א וחלק ב.

חלק א

בחלק זה ארבעה נושאים, ואלה הם:

א. קריאה וכתיבה של מילים

1. הכתבה של מילים (פריט 1)
2. דיוק בקריאת מילים (פריט 2)

ב. הבנת הנקרא

1. הבנת הנקרא בטקסט קצר
השלמת משפטים (פריטים 3א, 3ב, 3ג, 3ד, 3ה, 3ו, 3ז, 3ח)
2. הבנת הנקרא בטקסט ארוך
סיפור (פריטים 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12)

ג. הבעה בכתיב

פריטים 9כ, 17

ד. לשון ומטה-לשון

פריטים 13א, 13ב, 14א, 14ב, 14ג, 15א, 15ב, 15ג, 16

בטבלה שלהן מוצגים הפריטים של הסיפור לפי ממדי ההבנה.

הפריטים בהבנת הנקרא לפי ממדי ההבנה

ממד ההבנה		סוג הטקסט
		סיפור
הבנת המשמעות הגלויה	4, 6, 8, 10	
הבנת המשמעות המשתמעת	5, 7	
פרשנות	9, 11, 12	

הנושא: קריאה וכתיבה של מילים

מס' הפריט	סוג הפריט	המשימה	מטרת הפריט	מתוך תכנית הלימודים
1	פתוח	הכתבה של מילים	דיוק בכתיבת מילים ייצוג גרפי תקין של מילים וייצוג מורפולוגי נכון של כל רכיבי המילה	ידע לשוני פרק ג', עמ' 68–73 הישגים נדרשים: 3, 8
2	סגור	קראו את הקטע שלפניכם והקיפו רק את המילה המתאימה מכל זוג מילים מודגשות.	דיוק בקריאת מילים פענוח מדויק של מילים מנוקדות בהקשר תחבירי-סמנטי	ידע לשוני פרק ג', עמ' 68–73 הישגים נדרשים: 4, 8

הנושא: הבנת הנקרא

הבנת הנקרא בטקסט קצר

מס' הפריט	סוג הפריט	המשימה	מטרת הפריט	מתוך תכנית הלימודים
3א, 3ב, 3ג, 3ד, 3ה, 3ו, 3ז, 3ח	פתוח	קראו את הקטע שלפניכם והשלימו את המילים החסרות בו.	השלמת משפטים השלמת מילים המתאימות למשפטים שבקטע מבחינה סמנטית ומבחינה תחבירית	ידע לשוני פרק ג', עמ' 68–73 הישגים נדרשים: 3, 4, 8

הנושא: הבנת הנקרא הבנת הנקרא בטקסט ארוך סיפור – "מעשה שהיה בציפור אחת ובשעון אחד"				
מס' הפריט	סוג הפריט	המשימה	מטרת הפריט	מתוך תכנית הלימודים
4	ר"ב	הקיפו את התמונה המתאימה לתיאור השעון, לפי הכתוב בתחילת הסיפור.	הבנת המשמעות הגלויה איתור פרטי מידע מפורשים בטקסט	טקסטים למטרות סיפור פרק ג', עמ' 48–51 טקסטים ספרותיים פרק ג', עמ' 56–60 קריאה פרק ג', עמ' 75–76 הישגים נדרשים: 4, 6
5	ר"ב	בתחילת הסיפור כתוב שאנשי העיר היו נושאים עיניהם לעבר השעון. למה הכוונה במילים נושאים עיניהם?	הבנת המשמעות המשתמעת הבנת מילים וביטויים מתוך הקשר	
6	פתוח	המחוג הקטן בשעון זו בבת-אחת מהספרה שתיים לספרה שש. איך זה קרה?	הבנת המשמעות הגלויה זיהוי קשרים לוגיים המפורשים בטקסט	
7	ר"ב	מדוע התפלאו האנשים כשהראה השעון את השעה שש?	הבנת המשמעות המשתמעת הבנת רעיונות המשתמעים מן הטקסט	
8	פתוח	מה עשו אנשי העיר המבוהלים כשהראה השעון את השעה שש?	הבנת המשמעות הגלויה זיהוי רעיונות, הגדרות, הסברים והכללות הכתובים בטקסט במפורש	
9	פתוח	בסיפור כתוב שהשען החכם התבונן בשעון, אחר-כך הביט בשמש וחיך לעצמו. מדוע חיך השען לעצמו?	פרשנות גיבוש תובנות בנוגע לתהליכים, מסרים, יחסים, מניעים ורגשות העולים מן הטקסט	

הנושא: הבנת הנקרא				
הבנת הנקרא בטקסט ארוך				
סיפור – "מעשה שהיה בציפור אחת ובשעון אחד"				
מס' הפריט	סוג הפריט	המשימה	מטרת הפריט	מתוך תכנית הלימודים
10	פתוח	מה עשה השען כדי להפסיק את הבהלה בעיר?	הבנת המשמעות הגלויה זיהוי רעיונות, הגדרות, הסברים והכללות הכתובים בטקסט במפורש	טקסטים למטרות סיפור פרק ג', עמ' 48–51 טקסטים ספרותיים פרק ג', עמ' 56–60 קריאה פרק ג', עמ' 75–76 הישגים נדרשים: 4, 6
11	פתוח	בסוף הסיפור כתוב שלהקת ציפורים התקרבה אל העיר והשען הזקן נבהל. מדוע נבהל השען הזקן?	פרשנות גיבוש תובנות בנוגע לתהליכים, מסרים, יחסים, מניעים ורגשות העולים מן הטקסט	
12	ר"ב	הסיפור מעשה שהיה בציפור אחת ובשעון אחד. הוא סיפור מצחיק. מדוע הסיפור מצחיק?	פרשנות גיבוש עמדה מנומקת על התנהגויות או על מעשים המתוארים בטקסט	

הנושא: לשון ומטה-לשון				
מס' הפריט	סוג הפריט	המשימה	מטרת הפריט	מתוך תכנית הלימודים
13, א13	פתוח	הפכו את המשפטים שלפניכם מיחיד לרבים.	לשון ומטה-לשון התאם דקדוקי (במין, במספר) בין שמות עצם לפעלים ובין שמות עצם לשמות תואר	ידע לשוני פרק ג', עמ' 68–73 הישגים נדרשים: 3, 4, 8
14, א14, ג14	פתוח	השלימו כל משפט במילה מתאימה מאותה משפחה של המילה חזר.	לשון ומטה-לשון זיהוי והפקה של מילים מאותו שורש (משפחות מילים)	
15, א15, ר"ב, ג15	ר"ב	לפניכם משפטים. העתיקו מתוך מחסן המילים את המילה החסרה בכל משפט.	לשון ומטה-לשון הבנת משמעות של מילות קישור	

הנושא: לשון ומטה-לשון

מס' הפריט	סוג הפריט	המשימה	מטרת הפריט	מתוך תכנית הלימודים
16	פתוח	לפניכם משפט. "הוא התבונן בשעון, ראה שהשעה שש ומיד הביט בשמש." העתיקו מן המשפט שתי מילים שהפירוש שלהן דומה לפירוש של המילה הסתכל:	לשון ומטה-לשון יחסי משמעות בין מילים: נרדפות וניגודיות	

הנושא: הבעה בכתב				
מס' הפריט	סוג הפריט	המשימה	מטרת הפריט	מתוך תכנית הלימודים
9	פתוח	בסיפור כתוב שהשען החכם התבונן בשעון, אחר-כך הביט בשמש וחייך לעצמו. מדוע חייך השען לעצמו?	הבעה בכתב הערכה הוליסטית של מבנה ושל לשון	מלאכת הכתיבה פרק ג', עמ' 74, 77-78 טקסטים למטרות סיפור פרק ג', עמ' 48-51 הישגים נדרשים: 2, 3, 8
17	פתוח	התבוננו בתמונות, וכתבו סיפור לפי התמונות. כתבו את הסיפור בעמוד הבא.	הבעה בכתב הערכת תוכן ומבנה ולשון לפי המפרט	

חלק ב

בחלק זה שני נושאים, ואלה הם:

א. **הבנת הנקרא בטקסט ארוך**
טקסט מידע (פריטים 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8)

ב. **לשון ומטה-לשון**
פריטים 9א, 9ב, 9ג, 10א, 10ב, 11א, 11ב, 11ג

בטבלה שלהן מוצגים הפריטים של טקסט המידע לפי ממדי ההבנה.

הפריטים בהבנת הנקרא לפי ממדי ההבנה	
ממד ההבנה	סוג הטקסט
טקסט מידע	
הבנת המשמעות הגלויה	1, 3, 4, 5, 6
הבנת המשמעות המשתמעת	2, 7
פרשנות	8

הנושא: הבנת הנקרא הבנת הנקרא בטקסט ארוך טקסט מידע – "כלבי נחיה"				
מס' הפריט	סוג הפריט	המשימה	מטרת הפריט	מתוך תכנית הלימודים
1	ר"ב	מהו התפקיד של כלבי נחיה?	הבנת המשמעות הגלויה	טקסטים למטרות מידע, תיאור והסבר פרק ג', עמ' 24–33 קריאה פרק ג', עמ' 75–76 הישגים נדרשים: 4, 5
2	ר"ב	מהי משפחה מאמצת של כלב נחיה, לפי הכתוב בקטע?	הבנת המשמעות המשתמעת	
3	סגור	השלימו את הטבלה שלפניכם בעזרת מחסן המילים שמתחת לטבלה.	הבנת המשמעות הגלויה	
4	סגור	איך כלב נעשה כלב נחיה? סדרו את המשפטים לפי הסדר הנכון. כתבו מספר ליד כל משפט.	הבנת המשמעות הגלויה	
5	ר"ב	כלב הנחיה גדל במרכז מיוחד לאימון כלבים. למה חשוב שהוא יגדל גם אצל משפחה מאמצת?	הבנת המשמעות הגלויה	

הנושא: הבנת הנקרא

הבנת הנקרא בטקסט ארוך

טקסט מידע – "כלבי נחיה"

מס' הפריט	סוג הפריט	המשימה	מטרת הפריט	מתוך תכנית הלימודים
6	פתוח	מה מלמדים את כלב הנחיה כדי שיוכל להוביל אדם עיוור?	הבנת המשמעות הגלויה איתור פרטי מידע מפורשים בטקסט	טקסטים למטרות מידע, תיאור והסבר פרק ג', עמ' 24–33 קריאה פרק ג', עמ' 75–76 הישגים נדרשים: 4, 5
7	פתוח	מדוע חשוב שכלב הנחיה והעיוור יתאמנו יחד במרכז האימון?	הבנת המשמעות המשתמעת הבנת יחסים לוגיים שאינם מפורשים בטקסט	
8	פתוח	מדוע לדעתכם כלב שובב אינו מתאים להיות כלב נחיה?	פרשנות גיבוש תובנות בנוגע לתהליכים, מסרים, יחסים, מניעים ורגשות העולים מן הטקסט, גיבוש עמדה מנומקת על התנהגויות או על מעשים המתוארים בטקסט	

הנושא: לשון ומטה-לשון

מס' הפריט	סוג הפריט	המשימה	מטרת הפריט	מתוך תכנית הלימודים
9א, 9ב, 9ג	פתוח	השלימו כל משפט במילה מתאימה מאותה משפחה של המילה עזר.	לשון ומטה-לשון זיהוי והפקה של מילים מאותו שורש (משפחות מילים)	ידע לשוני פרק ג', עמ' 68–73 הישגים נדרשים: 3, 4, 8
10א, 10ב	פתוח	הפכו את המשפטים שלפניכם מרבים ליחיד.	לשון ומטה-לשון התאם דקדוקי (במין, במספר) בין שמות עצם לפעלים ובין שמות עצם לשמות תואר	

הנושא: הבנת הנקרא

הבנת הנקרא בטקסט ארוך

טקסט מידע – "כלבי נחיה"

מס' הפריט	סוג הפריט	המשימה	מטרת הפריט	מתוך תכנית הלימודים
11א, 11ב, 11ג	ר"ב	לפניכם משפטים. העתיקו מתוך מחסן המילים את המילה החסרה בכל משפט.	לשון ומטה-לשון הבנת משמעות מילות קישור	ידע לשוני פרק ג', עמ' 68–73 הישגים נדרשים: 3, 4, 8